

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Juridinių asmenų registras, kodas 188603091, A.Volano g. 2/7, LT-01516 Vilnius,
tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077, el. p. smin@smm.lt, <http://www.smm.lt>,
atsisk. sąsk. Nr. LT30 7300 0100 0245 7205 AB bankas "Hansabankas", kodas 73000

Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės
sąjungos pirmininkui dr. Aleksui Bružui

2007 - 02 -27 Nr. 24-03-R-1699
Į 2007 - 02-21 Nr. 05-005

DĖL BENDRO DARBO IR PATEIKTŲ REIKALAVIMŲ

Išnagrinėjome 2007 m. vasario 21 d. rašte Nr. 05-005 pateiktus reikalavimus.

Esame pasirengę tęsti socialinį dialogą su Lietuvos švietimo darbuotojų profesine sąjunga ir siekti efektyvesnio, lygiavertės partnerystės ir viešumo pagrindais grįsto bendradarbiavimo.

Apgailestaujame, kad Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga vienpusiškai suspendavo savo narių darbą penkiuose pogrupiuose siūlymams dėl 2005 m. lapkričio 10 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos protokolinio susitarimo su Lietuvos švietimo darbuotojų profesine sąjunga įgyvendinimo parengti. Manome, kad bendrai dirbdami, tardamiesi pasieksime geresnių susitarimo nuostatų įgyvendinimo rezultatų. Siūlome sudaryti darbo grupę, kuri parengtų siūlymus dėl Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodikos, Naujos mokytojų darbo apmokėjimo sistemos įgyvendinimo programos, Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo tobulinimo, mokinių skaičiaus mokyklose ir klasėse, mokytojo pavyzdinio pareiginio aprašo. Darbo grupė galėtų būti sudaryta iš 4 Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos atstovų ir 4 Švietimo ir mokslo ministerijos atstovų. Manome, kad darbas būtų rezultatyvesnis, jei į darbo grupę įtrauktume ir kitus socialinius partnerius: Lietuvos savivaldybių švietimo padalinių vadovų asociacijos, Lietuvos ikimokyklinių ugdymo įstaigų vadovų asociacijos, Lietuvos mokyklų vadovų asociacijos, LDF Krikščioniškosios švietimo darbuotojų profesinės sąjungos, Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos po 1 atstovą.

Laikysimės nuostatos, kad socialinis dialogas vyktų vadovaujantis 2002 m. vasario 19 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos susitarimu. Taip pat priimtinas Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga siūlymas atnaujinti 2002 m. vasario 19 d. susitarimą. Sudaryta darbo grupė iš Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos ir ministerijos atstovų netrukus pradės darbą. Tikimės produktyvaus grupės darbo.

Mokyklų mažinimas yra itin aktuali didžiųjų miestų problema. Įvertinus situaciją detaliau matosi, kad šią problemą turi 52 savivaldybės iš 60. 2006-2007 m.m. 22 proc. mokyklų mokosi daugiau nei 600 mokinių (6,3 proc. mokyklų mokosi daugiau nei 1000 mokinių). Mokyklų, kuriose mokosi daugiau nei 600 mokinių, yra ne tik Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir kt. miestuose, bet ir Radviliškio, Ukmergės, Elektrėnų, Kupiškio, Jonavos ir kt. rajonuose. Tyrimų duomenys leidžia manyti, kad šiuo metu didelės yra tos mokyklos, kuriomis tėvai pasitiki, veda į jas vaikus ir jose vaikai iš tikrųjų pasiekia geresnių mokymosi rezultatų. Greitas mokinių skaičiaus mokyklose

mažinimas iki 600 sudarytų prielaidą atsirasti antrai pamainai, o kai kur ir trečiai. Pavyzdžiui, Vilniaus mieste 60 mokyklų iš 124 mokosi daugiau nei 600 mokinių. Šiais mokslo metais 24 mokyklose 226 klasių komplektai mokosi antroje pamainoje. Vaikų mokymasis antroje pamainoje tėvams ir jų vaikams sukelia nemažai problemų: dirbantys tėvai negali tinkamai prižiūrėti vaikų iki pamokų pradžios, jiems padėti; ribojamos vaikų saviraiškos galimybės mokykloje, muzikos, dailės, sporto mokyklose; tamsiu paros metu nesaugu grįžti iš mokyklos ir t.t.

Jei imtume statyti naujas mokyklas, kad užtikrintume mokinių skaičiaus mokyklose sumažinimą iki 600, tai užtruktų daug metų, ypač brangiai kainuotų, o dabartinių didelių mokyklų patalpos būtų neracionaliai naudojamos. Mokyklose, kurių projektinis pajėgumas 1200 mokymosi vietų, kokybiškam ugdymo procesui organizuoti ir racionaliam patalpų panaudojimui optimalus mokinių skaičius yra 800.

Mokinių skaičiaus mažinimas mokyklose šiuo metu įmanomas reguliuojant mokinių srautus savivaldybėje, mažinant mokinių skaičių klasėje, restruktūrizuojant mokyklas. Racionalu pagrindines mokyklas turėti mažesnes (kaip siūloma ir kokios jos dabar dažniausiai yra), o 9-12 klases atskirti ir susiformavusiose gimnazijose turėti daugiau mokinių. Šiose mokyklose mokymosi sąlygas reikėtų daryti panašesnes į mokymąsi aukštesiose mokyklose su platesnėmis pasirinkimo galimybėmis, skirtingu individualiu mokymosi planu ir tempu, atitinkamai labiau subalansuotu mokymosi krūviu, geresnėmis būsimos karjeros planavimo galimybėmis ir t.t. Tikimės bendromis ministerijos ir savivaldybių pastangomis reguliuoti mokinių srautus savivaldybėje, mažinti mokinių skaičių klasėje, restruktūrizuoti mokyklas ir pasiekti teigiamų rezultatų.

Nustatytas maksimalus klasės dydis neužkerta kelių savivaldybėms turėti mažesnes klases. Nuo šių metų sudarytos prielaidos savivaldybėms mažinti mokinių skaičių klasėse. Moksleivio krepšelis padidintas 10 proc. 1-4 klasėms. Tai reiškia, kad vidutinis mokinių skaičius pradinėse klasėse gali būti 20. Miesto ir rajono pagrindinių mokyklų 9-10 klasėse vidutinis mokinių skaičius skiriant moksleivio krepšelį sumažintas nuo 25 iki 22. Nuo 2008 m. planuojama sumažinti finansuojamų mokinių skaičių 5-8 kl. nuo 25 iki 22. Svarstysime galimybę palengva mažinti maksimalų mokinių skaičių klasėse nuo 2007 m. rugsėjo 1 d. Tai turės būti aptarta ir suderinta su Lietuvos savivaldybių asociacija. Rengsime teisės aktus, įpareigojančius savivaldybes mažinti mokinių skaičių klasėse.

Ministerijos siūlymu 2007 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 straipsnyje nustatyta, kad įvykdžius bendruosius ugdymo planus ir visiškai patenkinus mokinio krepšelio poreikį, likusi nepanaudota suma nuo liepos 1 d. (mokslo metų pabaiga) ir nuo kitų mokslo metų gruodžio 1 d. gali būti perskirstyta kitoms mokymo reikmėms finansuoti. Tai reiškia, kad sutaupytos mokinio krepšelio lėšos galės būti naudojamos tik mokymui, o ne kitoms reikmėms.

Tai irgi yra viena iš prielaidų didelėse klasėse mokinių skaičių sumažinti. Tikimės, kad savivaldybės sutaupytas lėšas investuos į mokymo sąlygų gerinimą, t.y. ir mokinių skaičiaus didelėse klasėse mažinimą.

Dėl klasės auklėtojo pareigybės įvedimo edukologų ir mokytojų praktikų nuomonės išsiskiria. Mokytojų bendruomenė irgi neturi bendros nuomonės. Manytume, kad perspektyviausias kelias būtų ne įvesti tokią pareigybę, o didinti apmokėjimą už vadovavimą klasei.

Jau esame parengę pavyzdinio mokytojo pareigybės aprašo projektą. Vadovavimas klasei yra vienas iš daugelio mokytojo darbų, todėl mokytojo pareigybės aprašo projekte yra aprašytos ir klasės auklėtojo pareigos. Artimiausiu metu aprašo projektas bus pateiktas viešai svarstyti. Susitarus dėl pavyzdinio mokytojo pareigybės aprašo turinio ir padidinus valandų skaičių už vadovavimą klasei iki 4 (nuo 2007 m. rugsėjo 1 d. planuojama dar skirti 1 valandą) mokyklos galėtų įvairiai organizuoti vadovavimą klasei. Pavyzdžiui, mokytojui skiriama 12 valandų už vadovavimą klasei, jis vadovauja trimis klasėms ir dar turi kontaktinių valandų. Galimi ir kiti variantai.

Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodikos pakeitimai įteisinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 1332: vienam

sutartiniam mokiniui moksleivio krepšelis padidintas nuo 1942 iki 2333 Lt; pradinėms klasėms, Vilniaus miesto ir Rytų Lietuvos mokykloms, kuriose mokoma keliomis kalbomis, moksleivio krepšelis padidintas 10 proc.; integruotai ugdomo specialiųjų poreikių moksleivio krepšelis padidintas 13 proc.; pridėta viena nekontaktinė valanda mokytojams; ikimokyklinio ugdymo įstaigų auklėtojams ir priešmokyklinio ugdymo pedagogams skirtos lėšos 3 nekontaktinėms valandoms (metodinei veiklai) sumažinant kontaktinio darbo valandas iki 33; lėšos vadovėliams ir mokymo priemonėms padidintos po 30 proc.; pirmą kartą į moksleivio krepšelį įdėtos lėšos profesiniam konsultavimui; lėšos mokinių pažintinei veiklai, palyginti su 2006 m., padidintos 95 proc.; lėšos pedagoginėms psichologinėms tarnyboms padidintos 20 proc. 2007 m. valstybės dotacija, moksleivio krepšelis, padidėjo 224,074 mln. Lt.

Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodikos tobulinimas yra neišvengiamas ir ateityje. Iki kovo 10 d. ministerija laukia savivaldybių pasiūlymų dėl moksleivio krepšelio metodikos tobulinimo. Atsižvelgę į pateiktus siūlymus ją tobulinsime, tarsimės dėl prioritetų, t.y. kur tikslingiausia naudoti skiriamas lėšas.

Mokinių netinkamas (kartais chuliganiškas) elgesys, nepagarba mokytojams, klasės draugams, prastas lankomumas, neturėjimas motyvacijos mokytis yra opios problemos visuomenėje ir mokykloje. Neretai mokiniai žino savo teises, bet pamiršta pareigas, tėvai nepakankamai kontroliuoja ir koreguoja savo vaikų elgesį. Šiuo metu yra rengiamos Švietimo įstatymo pataisos. Numatoma teisinėmis nuostatomis sustiprinti mokinių ir tėvų pareigas ir atsakomybę. Taip pat numatoma parengti Krizių valdymo mokykloje aprašą.

Ministerija vienu iš svarbiausių veiklos prioritetų laiko mokytojų atlyginimų didinimą. Kaip ir buvo sutarta, 2006 m. mokytojų atlyginimas padidintas 20 proc. 2007 m. mokytojų atlyginimams didinti valstybės biudžete skirta per 300 mln. Lt. Esame numatę tobulinti Naujos mokytojų darbo apmokėjimo sistemos įgyvendinimo programą. Kaip jau ne kartą esu sakiusi, ieškome galimybių nuo 2007 m. rugsėjo 1 d. padidinti mokytojų mėnesinį tarifinį atlygį.

Esame atviri socialinio dialogo plėtrai su Lietuvos švietimo darbuotojų profesine sąjunga. Laukiame atsakymo dėl mūsų pateiktų siūlymų.

Apgailestauju, kad Jūsų užimtumas sutartu laiku neleido vasario 27 d. susitikti su manimi ir tiesiogiai aptarti iškilusias problemas.

Tikimės, kad artimiausiu metu sutarsime dėl abiemis šalims priimtinių socialinio dialogo būdų.

Ministrė

Roma Žakaitienė

Stanislava Strolaitė, 2 71 91 115